

Rapport fra Verdikonferansen 2007

Arrangør : Samisk kirkeråd og Kirkelig Utdanningscenter i Nord.
Tidspunkt : 18. – 20. september 2007 i Tromsø.
Tema : Kontekstuell teologi.

Innledning

Konferansen henvendte seg til ansatte i forsøksmenigheter som har satt fokus på samisk trosopplæring eller er i områder hvor samer bor. Verdikonferansen var et samarbeid med Kirkelig Utdanningscenter i Nord. Deltakerne kom fra ulike geografiske områder. Konferansen skal være et sted for erfaringsutveksling, nettverksbygging og faglig oppdatering.

Tema

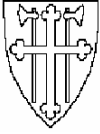
Det var tre foredrag, med påfølgende samtale og gruppearbeid:

- *Hvem sin bok er egentlig bibelen?* Knut Holter, professor i GT
- *Presentasjon av innhold og tema for nettsted for samisk trosopplæring*, Rávdná Turi Henriksen og Anbjørg Holm Varsi, Samisk kirkeråd
- *Dåpsliturgi i lys av kontekstuell teologi*, Bierna Bientie, Prest for sørsamer

I tillegg hadde Gunn Elvebakk, sokneprest i Sandtorg menighet, en bokanmeldelse av boken "Jordens barn, Solens barn, Vindens barn: Kristen tro i et samisk landskap" skrevet av Tore Johnsen. Mer stoff fra konferansen (foredrag/ bokanmeldelse) finnes på nettet:
<http://www.kirken.no/?event=doLink&famID=9096>

Hvem sin bok er egentlig Bibelen?

Foredraget trakk noen hovedlinjer i Bibelens rolle i Afrika de siste hundre årene. Dette er et århundre der Afrika politisk sett har opplevd kolonisering og frigjøring, samtidig som kontinentet religiøst sett har opplevd kirkehistoriens raskeste kristningsprosess. Gjennom denne prosessen har Bibelen hatt en tvetydig rolle. Dels er den brukt til å undertrykke, men dels har den også bidratt til politisk og kulturell frigjøring. Fokuset ble særlig satt på utviklingen av egne, afrikanske tolkningsstrategier, der afrikanske kristne med utgangspunkt i egne erfaringer og behov har skapt en bibelforståelse og bibelbruk som har gjort Bibelen til en afrikansk bok. Avslutningsvis i foredraget ble deltakerne på verdikonferansen invitert til å reflektere over mulighetene til å ta de afrikanske erfaringene med seg inn i noen av de spørsmål dagens samiske kirkeliv står overfor.

Presentasjon av innhold og tema for nettsted for samisk trosopplæring

Foredraget ga en gjennomgang av arbeidet med Samisk nettsted. I tillegg ble det vist smakebiter fra nettstedet og hvordan det vil kunne fungere i praksis. Utfordringen er å utvikle et aktivitetsbasert nettsted som skal være på fire språk, sørsamisk, lulesamisk, nordsamisk og norsk. Dette har ikke kirken gjort tidligere, og det er derfor et pionerarbeid. Videreføring av nettstedet må skje i samarbeid mellom Samisk kirkeråd, lokalt menighetsarbeid og bispedømmekontorer.

Dåpsliturgi i lys av kontekstuell teologi

Den norske kirke har gjennomført en omfattende revisjon av gravferdsliturgien. Nå står dåpsliturgien for tur. Foredraget presenterte noen erfaringer fra sørsamisk område med å tenke kontekstuell når en skal arbeide med liturgier. Ett eksempel kan nevnes: I samiske familier har fadderne en sentral rolle. I et forslag til sørsamisk dåpsliturgi står én av fadderne fram og fremsier en erklæring på vegne av fadderne. Dette skal synliggjøre faddernes ansvar for fadderbarnet. Erklæringen fra fadderne er innholdsmessig slik vi kjenner den fra dagens liturgi. Den samiske tradisjon og tenkning kan i større grad prege liturgiene i samisk sammenheng. I hele tatt kan samisk kultur og tradisjon tas inn når det skal feires gudstjeneste. Her er det mange muligheter til fornyelse som også ble eksemplifisert i foredraget.

Sammendrag av momenter fra gruppearbeidet

Gruppearbeidet kan oppsummeres under følgende seks hovedtema:

- Gudstjenesten- som rommer samisk språk, samiske symboler og samiske uttrykk og der det er rom for deltakelse i forberedelsene.
- Bibel og bibelfortellinger som betyr mye, eks. den barmhjertige samaritanen og gjestfrihet, den gode hyrde som tar seg av flokken og som er et kjent bilde for mange, tekster om navngiving, drømmer og visjoner som også vektlegges i samisk tradisjon, Babels forvirring og vanskeligheten med å forstå hverandre på tvers av de samiske språkgrensene, helbredelsesfortellinger og samiske tradisjoner etc.
- Musikk- både samisk salmesang og joik kan brukes i kirken, men det må være opp til den lokale menighet å avgjøre hva man ønsker å bruke i sine menighetssammenhenger. Salmesangen må få tre frem uten at orgelet overtar.
- Samisk kultur i kirka må komme til uttrykk både gjennom bruk av samisk språk, i det fysiske rom (kirkebyggets utforming, kirkekunst, plass til alle generasjoner etc) og virkelighetsforståelse med aksept for for åndelige spørsmål.
- Dåpsliturgi- hvor faddere får en enda mer sentral plass og ikke begrenses i antall, hvor hjemmedåp er like naturlig som dåp i kirken, hvor barnet presenteres på samisk vis med sitt samiske navn og hvor evt. barnets joik fremføres.
- Trosopplæring på nett- viktig å være på de unges arena. Samtidig legge til rette for å kunne bruke nettet i familien. Man trenger balanse mellom nettfellesskap og fysiske fellesskap. Nett skal ikke være det eneste alternativet, men et supplement.

Sámi girkoráddi
Sáme girkkoráde
Saemien gærhkoeraerie
Samisk kirkeråd

Evaluering

Deltakernes evalueringer oppsummeres slik: Konferansens faglige del var spennende og ga inspirasjon til videre arbeid. Det var svært positivt at konferansen ble tolket til lule- og nordsamisk og norsk. Det var imidlertid tydelig at neste gang må det også være sørsamisk tolking. Gruppearbeidet og det sosiale fellesskapet var spesielt viktig. Fint med gudstjenesten i Grønnåsen kirke som KUN studenter hadde ansvaret for og gjennomførte meget bra.

Veien videre

Verdikonferansen er for Samisk kirkeråd et viktig strategisk arbeid for å styrke samisk arbeidet med samisk trosopplæring. Det er behov for å styrke det faglige innholdet og fokusere på ett hovedtema. Temaet som velges skal ha relevans for samisk trosopplæring lokalt og samisk språk skal kunne brukes naturlig.

Oslo, oktober 2007

Line Skum
ráddeaddi/ rådgiver